

2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС. ФІНАНСОВЕ ПРАВО. ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО. МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

DOI: 10.35774/app2026.02.032
УДК 342.9

Роксолана Гречанюк,
доктор юридичних наук, доцент
доцент кафедри адміністративного права
та судочинства
Західноукраїнського національного
університету.
ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-5102-3718>

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОНАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ АКТІВ

Стаття присвячена комплексному аналізу теоретичних та практичних аспектів виконання адміністративних актів в Україні в контексті набрання чинності Законом України «Про адміністративну процедуру». Методологічну основу дослідження становлять комплексний, системно-структурний, порівняльно-правовий, формально-догматичний методи, а також метод правової диференціації. У роботі досліджено сутність виконання адміністративного акта як завершальної стадії адміністративного провадження, що спрямована на реалізацію прав приватних осіб та захист публічних інтересів. Проаналізовано європейські стандарти належного врядування (good governance) та Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи, які були інтегровані у вітчизняне законодавство для забезпечення справедливості, прозорості та передбачуваності процесу виконання.

У статті детально розглянуто диференціацію між добровільним виконанням позитивних адміністративних актів та обов'язковим примусовим виконанням негативних актів. Особливу увагу приділено процедурним гарантіям захисту прав адресатів, зокрема механізму обов'язкового попередження про застосування заходів впливу. Також досліджено систему цих заходів, що застосовуються адміністративними органами самостійно: вчинення дій за рахунок зобов'язаної особи, накладення грошового стягнення та безпосередній вплив. Висвітлено ключову роль принципів адміністративної процедури під час реалізації дискреційних повноважень органами виконання.

Крім того, у дослідженні проаналізовано дуалістичний механізм взаємодії між адміністративними органами та органами Державної виконавчої служби. Розмежовано випадки безпосереднього звернення до виконавчої служби, коли рішення про накладення грошового стягнення є виконавчим документом, та опосередко-

ваного примусу через суд для відшкодування витрат, пов'язаних із самостійним виконанням адміністративного акта. Визначено наявні практичні проблеми, пов'язані з відсутністю усталеної адміністративної практики щодо примусового виконання адміністративних актів.

Ключові слова: адміністративна процедура, адміністративний орган, адміністративний акт, виконання адміністративних актів, заходи впливу, органи державної виконавчої служби, виконавче провадження.

Hrechaniuk R.

Theoretical and practical aspects of the implementation of administrative acts

The extended abstract provides a comprehensive insight into the research dedicated to the theoretical foundations and practical application of the execution of administrative acts in Ukraine, following the enforcement of the Law of Ukraine «On Administrative Procedure» (LAP). The methodological framework of the study is based on comprehensive, systemic-structural, comparative-legal, formal-dogmatic methods, as well as the method of legal differentiation. The study highlights that the entry into force of this framework law marked a crucial milestone in shifting the paradigm of public administration toward a human-centric approach and adherence to European standards of good governance. The author defines the execution of an administrative act as the final and critical stage of administrative proceedings, which ensures the actual implementation of legal rights or the protection of public interests. The paper emphasizes that the LAP integrated the Recommendations of the Committee of Ministers of the Council of Europe, balancing the state's capacity to enforce decisions with strict guarantees of predictability and fairness for private individuals.

A significant portion of the article focuses on distinguishing between positive administrative acts, which are executed voluntarily by the beneficiaries, and negative administrative acts, which impose specific duties or restrictions and require mandatory enforcement in case of non-compliance. The author examines the newly introduced toolset given to administrative bodies, enabling them to act as enforcement authorities without initially relying on judicial intervention, which used to be a major source of legal uncertainty. These enforcement tools include performing actions at the expense of the obligated person, imposing monetary penalties, and exercising direct physical or psychological impact as a measure of last resort.

Furthermore, the research underscores the vital importance of procedural guarantees, specifically the requirement of a mandatory written warning prior to applying any enforcement measures. This warning must specify reasonable timeframes, an itemized estimate of potential costs, and the exact type of sanctions to prevent unexpected or arbitrary state actions. The author addresses the application of discretionary powers by public authorities during this stage, arguing that principles of proportionality, reasonableness, timeliness, and legal certainty must strictly guide their choices to minimize harm to individuals and assets.

Finally, the study thoroughly assesses the dualistic mechanism of interaction between administrative authorities and the State Enforcement Service. It differentiates between direct enforcement, where an administrative decision on financial penalties serves directly as an enforcement document, and indirect enforcement, which requires a court order to recover expenses after the administrative body executes the act independently. The author concludes by identifying key practical gaps, such as the lack of established administrative practices and the risks of excessive administrative discretion stemming from the wide legal range of monetary fines without predefined criteria for their assessment.

Keywords: administrative procedure, administrative body, administrative act, execution of administrative acts, enforcement measures, bodies of the state enforcement service, enforcement proceedings.

Постановка проблеми. Набрання чинності Законом України «Про адміністративну процедуру» (далі – ЗАП) 15 грудня 2023 року започаткувало новий етап у відносинах між суб'єктами публічної адміністрації та приватними особами. ЗАП діє як універсальний, засадничий та рамковий закон, що встановлює єдині правила при розгляді та вирішенні адміністративних справ для всієї системи адміністративних органів на основі європейських стандартів доброго адміністрування. Як наголошував свого часу В. Б. Авер'янов, «адміністративні процедури здатні істотно сприяти підвищенню ефективності реалізації публічної влади, чіткому виконанню функцій і повноважень органів і посадових осіб. Але головне – вони покликані забезпечити необхідну послідовність в реалізації громадянами своїх прав і охоронюваних законом інтересів та стати дійовим засобом протидії суб'єктивізму з боку службовців органів виконавчої влади» [1, с. 10].

Адміністративна процедура є важливим механізмом «...вирішення адміністративних справ у дусі демократичної та правової держави та з метою забезпечення права і закону» [2]. У свою чергу ЗАП не лише закріплює конституційний принцип людиноцентризму, а й наділяє адміністративні органи дієвим інструментарієм для якісного виконання ними функцій публічного адміністрування.

Виконання адміністративного акта є завершальною стадією адміністративного провадження та якісним результатом ефективного адміністрування, що має на меті реалізацію особою своїх прав та законних інтересів, та захист публічних інтересів держави.

Правовою основою виконання адміністративних актів в українському законодавстві є, насамперед, ЗАП, який закріпив у своїх положеннях Рекомендації Рес (2003) 16 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо виконання рішень адміністративних і судових органів у галузі адміністративного права. Відповідно до зазначених Рекомендацій уряди держав-членів повинні забезпечити ефективне виконання рішень адміністративних і судових органів в галузі адміністративного права, керуючись у своєму законодавстві й практиці принципами належної практики та створити відповідну правову базу, що забезпечує підкорення приватних осіб адміністративним рішенням, про яких вони були повідомлені в установленому законом порядку, незважаючи на захист їхніх прав і інтересів судовою владою [3]. В свою чергу, європейська концепція належного врядування (good governance) та інтегрований у неї стандарт захисту прав людини вимагають, щоб виконання адміністративних рішень було не лише ефективним, а й справедливим та передбачуваним для приватних осіб.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У вітчизняній юридичній літературі загальним питанням теорії адміністративних актів присвячено праці В. Б. Авер'янова, О.Ф. Андрійко, О. М. Бандурки, В. М. Бевзенка, Ю. П. Битяка, Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова, О. В. Кузьменко, Д. М. Лук'янця, Р. С. Мельника та інших. Серед науковців, які досліджували безпосередньо процедуру виконання адміністративних актів після прийняття ЗАП, можна відзначити І. Бойко, Т. Карабін, А. Комзюка, М. Комзюка, В. Олашина, Г. Рижкова, О. Соловійову, В. Тимошука, А. Школика, Є. Школьного.

Мета статті – аналіз актуального нормативного регулювання виконання адміністративних актів та застосування до особи заходів впливу, а також виконання адміністративних актів в порядку виконавчого провадження.

Виклад основного матеріалу дослідження. Ефективність публічного адміністрування нерозривно пов'язана зі здатністю держави забезпечувати реальне виконання прийнятих нею рішень. Адміністративний акт є ключовим інструментом публічного адміністрування, за допомогою якого органи публічної адміністрації реалізують свої повноваження, впорядковують поведінку фізичних та юридичних осіб, установлюють, змінюють або припиняють їхні права й обов'язки. Однак для досягнення правового результату адміністративного провадження необхідним є виконання адміністративного акта належним чином, а не лише сам факт його прийняття.

Зокрема, у ст. 92 ЗАП передбачено, що «адміністративний акт є обов'язковим до виконання з дня набрання ним чинності» [2]. За загальним правилом, адміністративний акт набирає чинності стосовно учасника адміністративного провадження з дня доведення його до відома відповідної особи (ст. 74 ЗАП). Однак, набрання чинності адміністративним актом може бути відстрочено на пізніший строк, якщо це передбачено іншим спеціальним законом або самим адміністративним актом, що, зазвичай, зумовлено необхідністю виконання певної умови, настання певної події.

При зверненні до виконання адміністративного акта необхідно також враховувати умову його безспірності. Хоча, відповідно до ЗАП виконання адміністративного акта не залежить від закінчення чи незакінчення строку на його оскарження. Однак, у випадку адміністративного оскарження адміністративного акта, його дія може бути зупинена за клопотанням скаргника, крім випадків, передбачених законом (ст. 83 ЗАП). У випадку судового оскарження, Кодекс адміністративного судочинства України теж передбачає можливість зупинення дії індивідуального акта як заходу забезпечення позову [4].

У той же час, законодавець залишає за особою, на користь якої прийнято адміністративний акт, що не потребує дій адміністративних органів, право добровільного виконання (реалізації) такого акта (ст. 92 ЗАП). Таким чином, адресат позитивного адміністративного акта самостійно визначає необхідність, порядок та строки виконання такого акта. Однак «у разі перешкоджання виконанню (реалізації) особою позитивного для неї адміністративного акта з боку інших осіб законодавець виходить із можливості забезпечення подальшого його виконання шляхом звернення адресата адміністративного акта до органу виконання або до суду. У цьому проявляється важлива відмінність між забезпеченням виконання адміністративних актів адміністративним органом та особою, оскільки особа, на відміну від адміністративного органу, не може самостійно забезпечувати примусове виконання позитивного для неї адміністративного акта, а повинна звернутись до органу виконання» [5, с. 508].

Отже, враховуючи добровільність виконання позитивних адміністративних актів, можемо зробити висновок, що обов'язкового виконання потребують лише негативні адміністративні акти, які спрямовані

на виконання адресатом будь-якої дії чи утримання від будь-яких дій. «Виконання адміністративного акта, у тому числі прийнятого за результатом розгляду скарги, забезпечується адміністративним органом, який його прийняв, крім випадків, передбачених законом, у тому числі законодавством про виконавче провадження» [2].

До прийняття ЗАП порядок виконання адміністративних актів у загальному вигляді не був врегульований та адміністративні органи не мали реальних механізмів впливу на адресатів. Вони могли лише притягнути особу до адміністративної відповідальності за невиконання адміністративного акта або звернутися до суду для отримання виконавчого документа та здійснити примусове виконання через механізм виконавчого провадження. Це часто призводило до правової невизначеності та неефективності адміністративного провадження. Однією із ключових новацій ЗАП стало наділення адміністративних органів дієвими повноваженнями щодо впливу на адресатів негативних адміністративних актів. Зокрема, ст. 93 ЗАП передбачає, що «у разі якщо адміністративний акт добровільно не виконано зобов'язаною особою - адресатом адміністративного акта, адміністративний орган приймає рішення про застосування заходу впливу» [2]. Також вона визначає вичерпний перелік таких заходів впливу: вчинення дій за рахунок зобов'язаної особи, накладення грошового стягнення за невиконання адміністративного акта, безпосередній вплив.

Така позиція законодавця враховує позитивний європейський досвід та рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи, а також враховує принцип ефективності здійснення адміністративної процедури. Водночас «зобов'язок адміністративного органу застосовувати заходи впливу, якщо акт добровільно не виконано, зумовлює виникнення в адміністративного органу іншого обов'язку – обов'язку контролювати виконання прийнятих адміністративних актів і встановлювати їх факт невиконання» [6, с. 78]. Таким чином, адміністративний орган, що видав адміністративний акт, виступає «органом виконання» і несе відповідальність за його реалізацію.

Наявність в адміністративних органах дієвих повноважень та механізмів ефективно діяти на усіх етапах адміністративної процедури дозволяє досягти головної її мети, яка полягає не лише в розгляді адміністративної справи та прийнятті адміністративного акта, а й у його виконанні та реальному забезпеченні права і закону.

Важливим застереженням щодо застосування заходів впливу є обов'язок адміністративного органу попередити зобов'язану особу про застосування до неї таких заходів. Відповідно до ч. 2 ст. 98 ЗАП попередження повинні містити: строк для виконання відповідного зобов'язання, протягом якого особа може виконати його добровільно; кошторис витрат, які будуть стягнуті із зобов'язаної особи у разі невиконання адміністративного акта у добровільному порядку, якщо інше не встановлено законом. При цьому зазначається, що такі витрати можуть бути більшими, якщо виконання адміністративного акта призведе до такого збільшення; види заходів впливу, які можуть бути застосовані, а в разі попередження про застосування грошового стягнення, накладеного відповідно до закону, - види і розмір можливих санкцій [2]. Попередження повинне бути складене у письмовій формі та вручене особі у визначеному законом порядку. Воно є обов'язковою процедурною гарантією передбачуваності та визначеності дій адміністративного органу, умовою правомірності подальшого примусового виконання та забезпечує адресату належний рівень захисту від можливих неочікуваних і непередбачуваних дій органу виконання. Однак, добровільне виконання є пріоритетним з точки зору принципів ЗАП. Тому адміністративний орган зобов'язаний, у першу чергу, забезпечити умови для добровільного виконання адміністративного акта. Законодавець не визначив конкретний строк для добровільного виконання, тому «...потрібно виходити з того, що йдеться про розумний відрізок часу, впродовж якого орган виконання в стані очікувати від зобов'язаної особи виконання покладеного на неї обов'язку, а особа спроможна виконати обов'язки, які були покладені на неї адміністративним актом» [5, с. 529]. Лише у разі невиконання зобов'язаною особою відповідних обов'язків у строк, визначений у попередженні про застосування заходів впливу, такі заходи призначаються. Якщо особа виконала зобов'язання добровільно, то заходи впливу до неї не призначаються і не застосовуються. Таким чином, «...все це регулювання спрямоване на те, щоб спонукати зобов'язану особу самостійно виконати адміністративний акт» [5, с. 530].

При застосуванні до зобов'язаної особи заходів впливу, враховуючи їх втручальний характер, адміністративні органи повинні дотримуватися положень Конституції України та принципів адміністративної процедури. Погоджуємося із науковцями, що такий механізм впливу на особу є новим для органів публічної адміністрації. Проблемним аспектом у цій сфері є відсутність адміністративної

практики прийняття адміністративними органами подібних рішень та втручання у майнові права особи, що є усталеною прерогативою судів [7, с. 41].

Попри те, що ЗАП наділив адміністративний орган достатнім та ефективним інструментарієм самостійного забезпечення виконання адміністративних актів, законодавець все ж обмежив його повноваження окремими випадками, «...якщо виконання адміністративного акта здійснюється примусово в порядку, визначеному законодавством про виконавче провадження» [2]. Передача виконання адміністративних актів до органів Державної виконавчої служби або приватних виконавців є чітко розмежованою процедурою, що залежить від обраного заходу примусового впливу та правової природи самого акта. Момент переходу від внутрішньоадміністративного виконання до зовнішнього примусового стягнення через виконавчу службу настає тоді, коли це передбачено законом, у тому числі законодавством про виконавче провадження. Перш за все, це стосується рішень адміністративного органу, що можуть посягати на майнові права та інтереси особи.

Закон України «Про виконавче провадження» визначає, що рішення інших державних органів, які законом визнані виконавчими документами є підставою примусового виконання рішення в порядку виконавчого провадження (п.7 ч.1 ст. 3) [8]. Зокрема таким виконавчим документом є рішення адміністративного органу про накладення на зобов'язану особу – адресата адміністративного акта грошового стягнення. Воно підлягає передачі до органів виконавчої служби після закінчення строку, встановленого адміністративним органом на виконання адміністративного акта. В такому випадку адміністративний орган виступає одночасно ініціатором примусу, автором виконавчого документа та стягувачем.

Взаємодія між адміністративними органами та виконавчою службою здійснюється в межах чітко регламентованих процедур. Адміністративний орган, виступаючи стягувачем, направляє до відповідного органу виконавчої служби письмову чи електронну заяву про відкриття виконавчого провадження разом із оригіналом виконавчого документа, який повинен відповідати вимогам, передбаченим ст. 4 ЗУ «Про виконавче провадження» [9].

Інший механізм взаємодії адміністративного органу із виконавчою службою передбачений у випадку необхідності відшкодування шкоди, заподіяної невиконанням адміністративного акта. Зокрема адміністративний орган має право звернутися до суду із вимогою про відшкодування у повному обсязі витрат, пов'язаних із самостійним виконанням ним адміністративного акта. В такому випадку підставою для примусового виконання рішення буде виконавчий лист, виданий судом на підставі судового рішення. В свою чергу, адміністративний орган виступатиме позивачем у судовому процесі та стягувачем у виконавчому провадженні.

Висновки. Дослідження теоретичних та практичних аспектів виконання адміністративних актів в Україні крізь призму Закону України «Про адміністративну процедуру» дозволяє зробити висновок про успішне формування якісно нової парадигми публічного адміністрування, орієнтованої на захист прав людини та дотримання стандартів належного врядування. Ухваленням цього Закону законодавець посилив роль адміністративних органів як суб'єктів прийняття адміністративних актів, а також наділив їх дієвим та ефективним інструментарієм забезпечення виконання цих актів для досягнення поставленої мети; детально врегулював механізм добровільного виконання адміністративних актів, а також обов'язковість попередження та чіткі межі застосування примусових заходів впливу.

Також проведений аналіз процедури забезпечення виконання адміністративних актів в межах виконавчого провадження, засвідчує наявність ефективного дуалістичного механізму примусу: безпосереднього, коли рішення про накладення на зобов'язану особу грошового стягнення є виконавчим документом; та опосередкованого, коли виконавчий лист видається на підставі рішення суду про відшкодування шкоди, заподіяної невиконанням адміністративного акта.

Список використаних джерел

1. Авер'янов В.Б. Значення адміністративних процедур у реформуванні адміністративного права. *Часопис Київського університету права*. 2009. №3. С. 8–14.
2. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17 лютого 2022 року №2073-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#n69> (дата звернення: 29.05.2026).
3. Рес (2003)16: Рекомендація Комітету Міністрів державам-членам щодо виконання рішень адміністративних і судових органів у галузі адміністративного права (ухвалена Комітетом Міністрів 9 вересня 2003 року на 851-му засіданні заступників міністрів). URL: <https://search.coe.int/cm/#/%22CoEIden>

tifier%22:[%2209000016805df129%22],%22sort%22:[%22CoEValidationDate%20Descending%22]} (дата звернення: 29.05.2026).

4. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року №2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#n10611> (дата звернення: 29.05.2026).
5. Науково-практичний коментар до Закону України «Про адміністративну процедуру» / авт. колектив: Андрійко О. Ф., Бевзенко В. М. та ін.; за заг. ред. Тимошука В. П. Київ, 2023. 545 с.
6. Карабін Т. О. Виконання адміністративних актів: нові правила адміністративно-процедурного законодавства. *Право України*. 2024. №11. С. 72-83. DOI: 10.33498/louu-2024-11-071.
7. Комзюк А. Т., Комзюк М. А., Липій Є. А. Виконання адміністративних актів: новації прийнятого Закону «Про адміністративну процедуру». *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки*. 2022. Том 33 (72). № 3. С. 38-44. DOI <https://doi.org/10.32782/TNU-2707-0581/2022.4/06>.
8. Про виконавче провадження: Закон України від 2 червня 2016 року № 1404-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text> (дата звернення: 29.05.2026).
9. Інструкція з організації примусового виконання рішень затверджена Наказом Міністерства юстиції України від 2 квітня 2012 № 512/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0489-12#Text> (дата звернення: 29.05.2026).

References

1. Averianov, V. B. (2009). Znachennia administratyvnykh protsedur u reformuvanni administratyvnoho prava [The significance of administrative procedures in the reform of administrative law]. *Chasopys Kyivskoho universytetu prava [Law Review of Kyiv University of Law]*, 3, 8–14 [in Ukrainian].
2. Law of Ukraine (2022). *Pro administratyvnu protseduru: Zakon Ukrainy vid 17 liutoho 2022 roku No. 2073-IX [On administrative procedure: Law of Ukraine of February 17, 2023-IX]*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#n69> [in Ukrainian].
3. Committee of Ministers of the Council of Europe. (2003). *Rec(2003)16: Recommendation of the Committee of Ministers to member states on the execution of administrative and judicial decisions in the field of administrative law (Adopted by the Committee of Ministers on 9 September 2003 at the 851st meeting of the Ministers' Deputies)*. Retrieved from [https://search.coe.int/cm/#{%22CoEIdentifier%22:\[%2209000016805df129%22\],%22sort%22:\[%22CoEValidationDate%20Descending%22\]}](https://search.coe.int/cm/#{%22CoEIdentifier%22:[%2209000016805df129%22],%22sort%22:[%22CoEValidationDate%20Descending%22]}) [in Ukrainian].
4. Code of Ukraine. (2005). *Kodeks administratyvnoho sudochynstva Ukrainy vid 6 lypnia 2005 roku No. 2747-IV [Code of Administrative Procedure of Ukraine of July 6, 2005 No. 2747-IV]*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#n10611> [in Ukrainian].
5. Andriiko, O. F., Bevenko, V. M., & et al. (2023). *Naukovo-praktychnyi komentar do Zakonu Ukrainy «Pro administratyvnu protseduru»* [Scientific and practical commentary on the Law of Ukraine «On Administrative Procedure»] (V. P. Tymoshchuk, Ed.). Kyiv [in Ukrainian].
6. Karabin, T. O. (2024). *Vykonannia administratyvnykh aktiv: novi pravyla administratyvno-protsedurnoho zakonodavstva [Execution of administrative acts: New rules of administrative procedure legislation]*. *Pravo Ukrainy [Law of Ukraine]*, 11, 72–83. Retrieved from <https://doi.org/10.33498/louu-2024-11-071> [in Ukrainian].
7. Komziuk, A. T., Komziuk, M. A., & Lypii, Ye. A. (2022). *Vykonannia administratyvnykh aktiv: novatsii pryiniatoho Zakonu «Pro administratyvnu protseduru» [Execution of administrative acts: Innovations of the adopted Law «On Administrative Procedure»]*. *Vcheni zapysky TNU imeni V.I. Vernadskoho. Seriya: yurydychni nauky [Scientific Notes of Taurida National V.I. Vernadsky University. Series: Juridical Sciences]*, 33(72), 3, 38–44. <https://doi.org/10.32782/TNU-2707-0581/2022.4/06> [in Ukrainian].
8. Law of Ukraine (2016). *Pro vykonavche provadzhennia: Zakon Ukrainy vid 2 chervnia 2016 roku No. 1404-VIII [On enforcement proceedings: Law of Ukraine of June 2, 2016 No. 1404-VIII]*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text> [in Ukrainian].
9. Ministry of Justice of Ukraine (2012). *Instruktsiia z orhanizatsii prymusovoho vykonannia rishen, zatverdzhena Nakazom Ministerstva yustytysii Ukrainy vid 2 kvitnia 2012 No. 512/5 [Instruction on the organization of forced execution of decisions, approved by the Order of the Ministry of Justice of Ukraine dated April 2, 2012 No. 512/5]*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0489-12#Text> [in Ukrainian].

Стаття надійшла 17.05.2026

Стаття прийнята до друку 21.06.2026

Опубліковано 31.08.2026